

ADRODDIADAU ARHOLWYR TGAU

**TGAU (NEWYDD)
ASTUDIAETHAU CREFYDDOL –
CRISTNOGAETH AC ISLAM**

HAF 2018

Mae gwybodaeth am ffiniau graddau'r pwnc hwn ar gael ar wefan gyhoeddus CBAC fel a ganlyn:

<https://www.wjecservices.co.uk/MarkToUMS/default.aspx?l=en>

Dadansoddiad o'r Canlyniadau Ar-lein

Mae CBAC yn darparu gwybodaeth i ganolfannau arholiadau ar wefan ddiogel CBAC. Cyfyngir y ddarpariaeth hon i staff mewn canolfannau yn unig. Y Swyddog Arholiadau yn y ganolfan sy'n rhoi'r caniatâd i'r staff yn y ganolfan gyrchu'r wefan hon.

Adroddiad Ystadegol Blynyddol

Mae'r Adroddiad Ystadegol blynyddol (a gyhoeddir yn ystod ail hanner Tymor yr Hydref) yn cynnwys canlyniadau cyffredinol pob arholiad y mae CBAC yn ei weinyddu.

Uned

3120NB Cristnogaeth ac Islam

Tudalen

1

ASTUDIAETHAU CREFYDDOL

TGAU (NEWYDD)

Haf 2018

CRISTNOGAETH AC ISLAM

RHAN A – CREDOAU, DYSGEIDIAETH AC ARFERION CRAIDD: CRISTNOGAETH

(a) Beth yw ystyr 'ymgnawdoliad' i Gristnogion.

Gwnaeth y rhan fwyaf o'r ymgeiswyr naill ai ennill y ddau farc llawn, neu dim marc. Gwnaeth yr ymgeiswyr a fethodd ag ennill marciau gynnig amrywiaeth eang o atebion a oedd yn cynnwys bron pob maes o gred ac arfer Cristnogol. Un ateb poblogaidd, bron mor boblogaidd â'r ateb cywir – oedd cymysgu hyn ag ailymgnawdoliad; ac nid yr ymgeiswyr a oedd yn astudio Hindŵaeth fel eu hail grefydd yn unig.

Yn aml, roedd yn ymddangos bod yr ymgeiswyr a enillodd hanner y marciau yn adnabod y cysyniad yn ddigon da, ond gwnaethant roi ateb arwynebol heb unrhyw ddatblygiad nac enghraifft syml. Gwnaeth ymgeiswyr eraill ymdrechu'n rhy galed i'w esbonio'n fyrfyfyr a drysu eu hunain neu grwydro oddi wrth y ffeithiau.

Y pwyntiau allweddol yma yw y dylai ymgeiswyr ddysgu diffiniadau clir a syml, neu i hynny gael eu haddysgu iddynt; yn enwedig o ran cysyniadau anodd fel yr un yma, lle gall ceisio ateb yn fyrfyfyr arwain at ddryswch.

(b) Disgrifiwch ddysgeidiaethau lesu am drysor a chyfoeth.

Enillwyd yr ystod lawn o farciau ar y cwestiwn hwn ond roedd yn ymddangos nad oedd llawer o ymgeiswyr yn gwybod y pethau penodol yr addysgodd yr lesu am y pwnc hwn. Cyfeirir at ddau ddarn clir iawn yn y Fanyleb (a darnau gweledol cofiadwy – gwyfyn a rhwd a lladron yn torri i mewn / Lasarus yn cardota wrth y giât tra bod cŵn yn llyfu ei friwiau a'r dyn cyfoethog yn y fflamau) ac roedd yr ymgeiswyr a oedd yn gwybod amdanynt ac a wnaeth eu defnyddio, wedi ennill marciau da bob amser.

Roedd rhai wedi gwneud defnydd da o ddameg Lasarus ond roedd gormod wedi rhoi crynodeb syml o'r stori heb ei gymhwyso i'r testun ... rhoddwyd marciau iddynt am hynny, ond gwnaethant gollu'r cyfle i ennill y marciau uchaf posibl.

Soniwyd yn achlysurol am agweddau eraill ar ddysgeidiaethau lesu, fel peidio â gwasanaethu Duw a Mamon, dewis y llwybr cul, hatling y wraig weddw, a'r camel trwy grau'r nodwydd. Mae'r maes llafur yn cynnwys nifer cyfyngedig o weithiau gosod, (oherwydd nid yw pob ysgol yn cael yr un amser cwricwlwm wedi'i ddyrannu), ond gall ysgolion eraill ymhelaethu ar yr ateb, ac mae rhai ohonynt yn weledol a chofiadwy sy'n helpu'r ymgeiswyr i'w dysgu a'u cofio.

Gwnaeth ymgeiswyr hefyd gynnwys darnau Beiblaidd nad oedd yn rhan o'r cylch gorchwyl ar gyfer y cwestiwn. Roedd colledion a dioddefaint Job yn boblogaidd ond yn yr Hen Destament mae hwn, ac felly nid yw o ddysgeidiaethau lesu.

Mae angen atgoffa ymgeiswyr i gadw at eiriad y cwestiwn. Nid yw cwestiynau ar y canlynol yn amrywiadau ar yr un cwestiwn (er y bydd gorgyffwrdd) – dysgeidiaeth Iesu / yr hyn y mae'r Beibl yn ei ddweud / beth gallai Cristnogion ei gredu ynglŷn â / agweddau Cristnogol at Cafwyd atebion addas i bob un o'r amrywiadau hynny ar gyfer y cwestiwn cyfredol (enghreifftiau o'r Hen Destament, beth mae Cristnogion yn ei 'wneud' ac ati), yn ogystal â meddyliau'r ymgeiswyr eu hunain ynglŷn â'r hyn y dylai Iesu fod wedi'i ddweud, wedi'u gosod yn achlysurol rhwng set o ddyfynodau mewn ymgais i'w ddilysu!

Pwyntiau allweddol yma yw: beth, yn benodol, mae'r cwestiwn yn ei ofyn... dylech wybod y darnau a roddwyd (maen nhw'n rhoi gwybodaeth glir, ac yn aml, dyma'r prif wahaniaeth rhwng ateb cyffredinol iawn a marciau llawn).

(c) Esboniwch credoau Cristnogol am natur dynoliaeth.

Unwaith eto, roedd ymgeiswyr naill ai'n gwybod hwn, neu'n cael cryn drafferth. Mae'n adran glir iawn yn y Fanyleb (ac mae'r geiriau'n cael eu hadleisio yn y cwestiwn hwn), cyfres o enghreifftiau penodol a chyfeiriadau Beiblaidd yn ei angori yng ngwreiddiau dynoliaeth (h.y. Genesis 1-3). Gellid synhwyro bod llawer o ymgeiswyr yn rhoio eu llewys i fyny yn feddyliol ac yn credu y gallent wirioneddol roi eu dannedd yn hyn - gan weithio drwy'r rhestr a datblygu rhai ohonynt – ac ennill marciau uchel. A'r unig gyfyngiad oedd pa mor fodlon oedden nhw i ysgrifennu yn helaeth a gwneud cyfiawnder â'r ffaith eu bod yn ceisio ennill 8 marc.

Yn anffodus, roedd yn ymddangos bod gormod ddim yn gwybod beth oedd yn cael ei ofyn. Roedd rhai wedi meddwl yn nhermau bod yn 'ddyngarol', ac felly wedi siarad am sancteiddrwydd bywyd ac ewthanasia (a fyddai'n gallu ennill marciau o fewn ateb a fyddai'n cael ei ddefnyddio fel datblygiad i ddelw Duw, ac felly bod pob bywyd yn sanctaidd a chysegredig), neu wedi ceisio gweithio drwy sut mae Cristnogaeth yn meddwl y dylai pobl / dynoliaeth ymddwyn, neu wedi rhoi adroddiad manwl o chwe diwrnod y Creu a arweiniodd at greu bodau dynol. Roedd yn ymddangos nad oeddent yn adnabod y cysyniad yr oedd y cwestiwn yn ei ofyn, a gwnaethant geisio dehongli'r gair dynoliaeth orau y gallent; neu'r gair 'natur'.

Unwaith eto, mae bod yn gyfarwydd â'r darnau a roddwyd o'r Beibl yn hollbwysig.

Bydd ymdrech yn cael ei wneud i nodi'r geiriad sydd yn y Fanyleb yn y cwestiynau (fel y digwyddodd yma, ac wrth gyfeirio at 'drysor' yn (b) yn gynharach), felly bydd ymgeiswyr yn elwa'n fawr os ydynt yn gyfarwydd ag ef.

(ch) 'Gweddïo yw'r gweithgaredd pwysicaf i Gristnogion.'

Enillwyd yr ystod lawn o farciau yn y cwestiwn hwn. Fodd bynnag, roedd yn ymddangos bod gormod o ymgeiswyr yn ennill marciau ym Mandiau 1 a 2. Roedd nifer yr ymgeiswyr na roddodd gynnig ar ateb cwestiwn gyda chynifer o farciau, ynghyd â marciau bonws SAG, yn destun pryder.

Roedd atebion da yn cynnwys diffiniadau syml o weddi, ystyriaeth a dadansoddiad o'r gwahanol fathau o weddïau, pwysigrwydd gweddïo, rhesymau gwahanol dros weddïo, a chyngor ar sut i weddïo, yn cynnwys Gweddï'r Arglwydd – lle roedd y cyfan yn y Fanyleb yn ogystal â'r chyfeiriadau Beiblaidd a ddarparwyd.

Gwnaeth ymgeiswyr eraill gynnig rhywfaint o ddadansoddi (fel y mae'r disgrifyddion Band marcio yn gofyn amdano), gan awgrymu manteision gweddïo yn ogystal â'r agweddau negyddol, fel gweddïau gosod yn mynd yn rhywbeth i'w ddysgu ar y cof yn unig, a'r cwestiwn o weddïo o'i gymharu â gweithredu. Dyma lle roedd yr atebion gwell yn dechrau ystyried gweithgareddau amgen a lle'r oedd yr atebion gorau hefyd yn dadansoddi eu pwysigrwydd cymharol ochr yn ochr â gweddïo.

Roedd llawer o'r atebion hynny a oedd yn parhau yn y bandiau marcio is wedi methu â mynd i'r afael â gweithgareddau amgen.

Roedd yn ymddangos nad oedd rhai ymgeiswyr yn gallu gwahaniaethu rhwng gweddïo a chysyniadau ehangach yn ymwneud ag addoli a rhwng mynychu gwasanaethau'r eglwys neu'r capel; er hynny, roeddent yn gallu ennill rhai marciau trwy'r diffiniadau mwy cyffredinol hyn neu amgylchiadau gweddïo, ond gwnaethant golli'r cyfle i ddefnyddio'r rhain fel enghreifftiau hawdd o weithgareddau eraill mwy pwysig neu lai pwysig y gallent fod wedi'u cymharu neu eu gwrthgyferbynnu â gweddïo.

Mae angen ystyried safbwyntiau amgen neu wahanol yng nghwestiwn (ch). Gellir gwneud hyn drwy gyfeirio at agweddau gwahanol ar y mater penodol a godir yn y cwestiwn (yn yr achos hwn, gweddi). Fodd bynnag, mae'r cwestiwn newydd hwn bron ddwywaith gwerth yr hen gwestiwn (d) yn y Manylebau A a B blaenorol. Er mwyn ennill marciau uwch, mae'n ymddangos y dylai ymgeiswyr gael eu hannog i chwilio am ddewisiadau amgen clir i'w trafod, er mwyn ymestyn eu hateb yn briodol; yn enwedig pan fo'r cwestiwn yn cyfeirio at yr eithafol, fel 'y pwysicaf' neu at safbwynt dadleuol, h.y. pa weithgareddau Cristnogol allai fod yr un mor bwysig neu'n fwy pwysig, a pham.

Unwaith eto, dylid bod yn ofalus i ddilyn geiriad y cwestiwn. Nid yw hyn yn golygu mai gweddïo yw'r 'peth' pwysicaf, ond y 'gweithgaredd' pwysicaf, ac felly, dylai ymgeiswyr ystyried gweithgareddau eraill i'w cymharu; nid yw 'credu yn Nuw yw'r peth pwysicaf' yn weithgaredd ynddo'i hun, na 'chredoau' eraill ychwaith heb ychwanegu'r 'arferion' allai arwain at hynny.

Roedd y problemau eraill a gododd yn ymwneud â dylanwad arferion o'r Manylebau blaenorol, am nad oeddent yn cyfateb yn dda i ofynion y cwestiwn hwn:

- Roedd modd gweld nifer o acronymau 'defnyddiol', hen a newydd, yn cael eu defnyddio ac mewn nodiadau bras ymgeiswyr ar frig eu tudalen. Roedd FARM i'w weld, yn ogystal ag ADIDAS, RAP, SONIC ac eraill. Nid yw'r rhain o reidrwydd yn adlewyrchu gofynion y bandiau marcio newydd. Hefyd, efallai eu bod wedi bod yn addas i ateb byrrach, ond ar gyfer ateb llawer hirach a mwy gwerthfawr fel hwn, gallant fod yn gamarweiniol a chyfyngol. Gwnaeth rhai a ddefnyddiodd y strategaethau hyn roi atebion nad oedd yn gweddu'n dda i'r cwestiwn newydd.
- Er enghraifft, gwnaeth ymgeiswyr a ddefnyddiodd strwythur pedair rhan, tebyg i FARM, roi atebion lle nad oedd llawer yn berthnasol. Nid oedd yn ymddangos eu bod yn gwybod nad yw ystyried safbwyntiau Dyneiddwyr ac Anffyddwyr yn ofynnol ar gyfer Rhan A o'r papur hwn. Roedd nifer sylweddol o ymgeiswyr a wnaeth edrych yn ofalus iawn ar y mater o weddi Gristnogol yn deg iawn o safbwynt Dyneiddiwr, ac yna Anffyddiwr, ac yna aelod arall o grefyddau'r byd, ac yn olaf, llunio dim ond chwarter o'u hateb o safbwynt Cristnogol. Nid oedd y cwestiwn yn gofyn am hyn, roedd ei bwyslais yn llwyr ar safbwynt Cristnogol, ond eto, roeddent yn amlwg yn teimlo mai dyma oedd angen iddynt ei wneud.

Mae angen inni i gyd fod yn siŵr ein bod yn gwybod sut mae'r Fanyleb newydd yn gweithio a lle mae'n wahanol i'r rhai blaenorol.

SAG

Y cwestiwn hwn, 1(ch), wrth gwrs, yw'r un cwestiwn ar y papur lle mae sillafu, atalnodi a gramadeg yn cael ei asesu'n benodol.

Byddai rhywun yn gobeithio y byddai ymgeiswyr yn cymryd mantais lawn o hyd at chwe marc bonws am sillafu, atalnodi a gramadeg. Mae wedi'i gysylltu'n strategol â'r cwestiwn ysgrifennu estynedig cyntaf, fel bod modd eu hasesu tra'u bod yn parhau i feddwl yn glir, heb fod wedi blino'n lân, a ddim eto'n rhedeg yn erbyn y cloc. Am yr un rheswm, os ydyn nhw'n amrywio'r drefn y maen nhw'n ateb y cwestiynau – fel mae rhai ymgeiswyr yn ei wneud – dylid ateb 1(ch) yn gynnar o hyd.

Fodd bynnag, gwnaeth gormod o ymgeiswyr ddangos dim llawer o ymwybyddiaeth y dylent dargedu'r chwe marc ychwanegol hynny yma. Roedd y camgymeriadau diangen hyn yn llawer rhy gyffredin:

- Dylai priflythrennau (yn enwedig i ddechrau brawddegau) ac atalnodau llawn fod yn ddisgwyliad lleiaf ar gyfer y mwyafrif helaeth.
- Mae arholwyr yn siwr o fynd ar drywydd cam-sillafu geiriau pwnc allweddol fel *crefydd/crefyddol, credu/cred/crediniwr, Cristion/Cristnogaeth, offeiriad*, gan wybod pryd i ddefnyddio gweddio a phryd i ddefnyddio gweddi (camgymeriad cyffredin iawn).
- Brawddegau rhy hirwyntog sydd yn colli ystyr.
- Efallai bydd ymgeiswyr sydd â'u llawysgrifen yn tueddu i fod yn wastad yn y 4 neu'r 5 llythyren olaf, yn cael eu cynghori i oedi ar eiriau allweddol, neu eu nodi mewn llythrennau bras hyd yn oed
- Dylid annog ymgeiswyr i wirio ateb 1(ch) yn gyflym (priflythrennau ar gyfer dechrau brawddegau, atalnodau llawn, enwau priod) cyn symud ymlaen.

Gall ennill marc da mewn SAG achub ateb gweddol.

CREDOAU, DYSGEIDIAETH AC ARFERION CRAIDD: ISLAM

Mae'r fanyleb newydd yn rhoi cyfle i ganolfannau ac ymgeiswyr fynd i'r afael ag astudiaeth fanwl o sawl agwedd ar grefydd Islam. Ym mlwyddyn gyntaf cofrestriad y fanyleb newydd, codwyd nifer o faterion yn yr arholiad cyntaf.

Nid oedd llawer o'r ymgeiswyr yn defnyddio iaith grefyddol ac arbenigol Islam yn eu hatebion; roedd diffyg defnydd priodol o dermau crefyddol mewn gormod o'r atebion a nifer bach o gyfeiriadau a gafwyd at ffynonellau awdurdod a doethineb. O ganlyniad, roedd diffyg manylder mewn nifer sylweddol o'r atebion. Roedd diffyg manylder mewn nifer sylweddol o'r atebion i gwestiynau (a), (b) a (c) o ran gwybodaeth a dealltwriaeth o gred, arfer neu ddysgeidiaeth grefyddol allweddol.

- C.2 (a)** Mae cwestiwn (a) wedi'i gynllunio i asesu gwybodaeth ymgeisydd am derm allweddol ac roedd yn amlwg bod llawer o'r ymgeiswyr wedi dysgu diffiniad o'r term 'shirk' a gwnaethant roi ateb cynhwysfawr i'r cwestiwn. Roedd nifer sylweddol o'r ymgeiswyr heb gynnwys ateb, sy'n dangos nad oeddent yn ymwybodol o'r term. Mae'n hanfodol bod canolfannau'n galluogi ymgeiswyr i roi ymateb digonol i'r math hwn o gwestiwn. Rhoddwyd diffiniad trylwyr o'r term yn yr ymatebion mwyaf cynhwysfawr, gan gynnwys enghraifft o 'shirk'.

- C.2 (b)** Mae'n hanfodol bod ymgeiswyr yn ymateb i ofynion y cwestiwn. Gwnaeth nifer o ymgeiswyr anwybyddu'r cyfarwyddyd ac roedd yn ymddangos eu bod wedi ceisio ysgrifennu popeth hysbys ar y testun gweddi. Mae gofynion y cwestiwn yn amlwg yn canolbwyntio ar baratoi i weddio a dim ond atebion a oedd yn canolbwyntio ar y paratoi wnaeth dderbyn marciau. Rhoddodd y rhan fwyaf o'r ymgeiswyr atebion am baratoi i weddio mewn mosg; gwnaeth rhai ymgeiswyr ateb â gwybodaeth am baratoi at weddio yn y cartref hefyd. Er bod marcio bob amser yn gadarnhaol, mae'n bwysig bod ymgeiswyr yn gwneud ymgais i sillafu geiriau fel adhan, du'ah, wudu, mosg, niyyah, Ka'ba a Mecca yn gywir. Dylid annog ymgeiswyr bob amser i ddefnyddio geirfa arbenigol drwy gydol yr atebion.
- (c)** Mae'r Hadith yn ffynhonnell allweddol o gredoau i Fwslimiaid ac roedd yr atebion gorau yn cynnwys esboniad clir o bwysigrwydd y Proffwyd Muhammad a sut mae cofnod o'i eiriau yn hynod werthfawr mewn Islam. Mae'n gwbl briodol i esbonio pwysigrwydd yr Hadith yng nghyd-destun ffynonellau eraill o awdurdod, fel y Qur'an. Gwnaeth lleiafrif o'r ymgeiswyr ddyfynnu o'r Hadith i gefnogi eu hatebion manwl. Yn anffodus, roedd yn amlwg nad oedd rhai o'r ymgeiswyr yn adnabod y term o gwbl. Gwnaeth rhai ymgeiswyr, yn syml, ddim mwy nag ysgrifennu ynghylch pwysigrwydd y Qur'an ac ni chyfeiriwyd at yr Hadith o gwbl. Nid yw atebion byr iawn neu gyffredinol yn ennill marciau o'r bandiau uwch.
- (ch)** Mae nifer sylweddol o farciau ar gael ar gyfer y cwestiwn hwn ac mae'n hanfodol bod ymgeiswyr yn mynd i'r afael â gofynion y cwestiwn hwn er mwyn cyrraedd y bandiau uwch. Canolbwynt y cwestiwn hwn yw trafod, gwerthuso ac ystyried mwy nag un safbwynt. Y mater dan sylw yn y drafodaeth hon yw p'un a oes rhaid i bob Mwslim ymryd. Dim ond os yw'r atebion yn ymwneud yn uniongyrchol â'r datganiad y mae'n briodol i gyflwyno barn o safbwynt traddodiadau crefyddol eraill neu o safbwynt anghrefyddol, a dylai cynnwys o'r fath fod yn rhan o drafodaeth. Mae'r rhan hon o'r papur arholiad yn seiliedig ar y grefydd Islam ac mae'n bwysig bod ymgeiswyr yn canolbwyntio ar Islam yn eu hatebion. Mae cyfleoedd yn y cwestiwn hwn i ddefnyddio iaith grefyddol ac arbenigol, a gwnaeth nifer bach o ymgeiswyr fanteisio ar y cyfle hwn. Yn gyffredinol, roedd y nifer a gyfeiriodd at ffynonellau o awdurdod yn siomedig. Gwnaeth rhai ymgeiswyr ddim mwy na mynegi un safbwynt, ac oherwydd natur y bandiau marcio, sicrhaodd atebion o'r fath farciau band isel. I gyrraedd bandiau uwch, rhaid i ymgeiswyr **drafod** y gosodiad.

RHAN B – YMATEBION CREFYDDOL I THEMÂU ATHRONYDDOL: BYWYD A MARWOLAETH / DAIONI A DRYGIONI

- C.3 (a)** Roedd yr atebion i'r cwestiwn hwn yn dda iawn a rhoddwyd esboniad manwl o'r term ac enghreifftiau i gefnogi hynny. Gwnaeth nifer o ymgeiswyr gamddeall y term a rhoi atebion am sancteiddrwydd bywyd.
- (b)** Ar y cyfan, rhoddodd ymgeiswyr atebion cyffredinol i'r cwestiwn hwn. Lle roedd ymgeiswyr yn gallu dadansoddi agweddau Mwslimaidd wedi'u mynegi drwy'r ymdeimlad o fod yn khalifah a dealltwriaeth o fitra, roedd atebion o'r fath yn soffistigedig a gwnaethant ennill marciau uchel iawn. Yn anffodus, gwnaeth nifer o ymgeiswyr gamddarllen y cwestiwn a rhoi atebion yn cynnwys deunydd yn ymwneud â Christnogaeth **ac** Islam. Dan yr amgylchiadau hyn, rhoddwyd marciau am un grefydd yn unig a oedd yn cynnwys yr ateb gorau.
- (c)** Mae'n bwysig nodi bod y rhan fwyaf o'r ymgeiswyr wedi rhoi atebion cywir yn seiliedig ar y **ddau** draddodiad crefyddol. Yn aml, y rhan gryfaf o'r ateb oedd ar y traddodiad Cristnogol. I gyrraedd y bandiau uwch, mae'n hanfodol bod ymgeiswyr yn defnyddio amrywiaeth o iaith grefyddol ac arbenigol, a lle mae iaith o'r fath yn wahanol o fewn y traddodiadau hyn, dylid defnyddio'r termau hyn. Nid oedd termau arbenigol cywir wedi'u defnyddio mewn nifer o'r atebion cyffredinol. Rhoddodd rhai ymgeiswyr atebion yn seiliedig ar syniadau o ailymgnawdoliad; nid yw atebion o'r fath yn ennill marciau.
- (ch)** Roedd y cwestiwn hwn yn rhoi'r cyfle i ymgeiswyr ystyried credoau anghrefyddol, fel y rhai sy'n cael eu harddel gan anffyddwyr a dyneiddwyr, a llwyddodd y mwyafrif helaeth o'r ymgeiswyr i wneud hyn. Gwnaeth yr ymgeiswyr mwy galluog gyflwyno trafodaeth eang a manwl ynglŷn â phwysigrwydd hanesion y creu i gredinwyr crefyddol a sut y mae'n ymddangos eu bod yn cael eu herio yn y cyfnod modern, gan amrywio o broblemau'n ymwneud â'r Glec Fawr i gymdeithas fwyfwy seciwlar.
- C.4 (a)** Rhoddodd y rhan fwyaf o'r ymgeiswyr esboniad byr o'r term gydag enghraifft. Gwnaeth rhai ymgeiswyr gamddarllen y cwestiwn a rhoi diffiniad o anghyfiawnder.
- (b)** Lle roedd ymgeiswyr wedi deall y term, roedd yr atebion yn amrywio rhwng 'rhestr' o ddyletswyddau a disgrifiad llawn o waith amrywiol caplaniaid mewn carcharau. Nid oedd nifer o ymgeiswyr yn adnabod y term; ni wnaeth rhai ohonynt roi cynnig ar ateb y cwestiwn o gwbl.
- (c)** Roedd safon yr atebion i'r cwestiwn hwn yn amrywio'n fawr. Gwnaeth y rhan fwyaf o ymgeiswyr ddefnyddio agweddau o'r ddau draddodiad crefyddol yn gywir i ddadansoddi agweddau tuag at gymryd rhan mewn gwrthdaro. Roedd yr atebion mwy soffistigedig yn ystyried gwrthdaro mewn perthynas rhwng pobl â'i gilydd a gwrthdaro ar ffurf rhyfel. Roedd nifer o ymgeiswyr yn defnyddio ffynonellau o awdurdod a doethineb ac yn defnyddio dyfyniadau yn gywir i gefnogi eu hesboniad. Gwnaeth ymgeiswyr archwilio enghreifftiau gwahanol o heddychiaeth, gwrthwynebwyr cydwybodol, gwrthdaro mewn perthynas bersonol fel priodas, a'r syniad o jihad neu ryfel sanctaidd.

- (ch)** Roedd nifer mawr o ymgeiswyr heb roi cynnig ar ateb y cwestiwn hwn. Er bod hwn y cwestiwn olaf ar y papur, mae'n bwysig bod yr ymgeiswyr yn rhoi cynnig ar bob cwestiwn yn y papur i gyd. Roedd nifer mawr o atebion cyffredinol gydag ychydig o drafodaeth. Pan oedd ymgeiswyr wedi mynd i'r afael â gofynion y cwestiwn, cafwyd atebion soffistigedig a oedd yn canolbwyntio ar sut efallai fod credinwyr crefyddol yn dod i delerau â dioddefaint drwy gredu bod bywyd yn brawf, a sut efallai fod gweddïo yn cynnal credinwyr crefyddol drwy gyfnod o ddiodeffaint. Cyfeiriodd rhai ymgeiswyr at y syniad o Dduw graslon ac archwilio syniadau o sut byddai Duw yn caniatáu dioddefaint dynol.

CBAC
245 Rhodfa'r Gorllewin
Caerdydd CF5 2YX
Rhif Ffôn 029 2026 5000
Ffacs 029 2057 5994
E-bost: arholiadau@cbac.co.uk
gwefan: www.cbac.co.uk